

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie lekarza **P. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 4 kwietnia 2023 r., skargi obrońcy obwinionego P. S. - r. pr. R. T., na postanowienie Naczelnego Sądu lekarskiego z 3 marca 2022 r., sygn. akt NSL Rep. 201/OWU/21, uchylającego postanowienie Okręgowego Sądu Lekarskiego w W. z 14 października 2021 r., sygn. akt [...] i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. w zw. z art. art. 112 pkt 1 ustawy o izbach lekarskich,

postanowił:

1. skargę oddalić;
2. obciążyć obwinionego lekarza P. S. kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Lekarz P. S. został obwiniony o to, że od grudnia 2018 r. do września 2020 r. jako lekarz specjalista urolog, w celach komercyjnych, noszących cechy niedopuszczalnej reklamy, na swojej stronie internetowej sygnowanej przez Szpital [...] (oraz na ulotkach [...]) Szpital przedstawił nieprawdziwe informacje dotyczące funkcji sprawowanych podczas pracy w [...] - Hospital w G. (Niemcy), jak również podał nieprawdziwe liczby przeprowadzonych przez siebie operacji radykalnej robotycznej prostatektomii, czym naruszył godność zawodu lekarza, tj. popełnienie przewinienia zawodowego z art. 1 ust. 3 Kodeksu Etyki Lekarskiej

w zw. z art. 62 Kodeksu Etyki Lekarskiej, w zw. z art. 63 Kodeksu Etyki Lekarskiej, w zw. z art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich.

Postanowieniem Okręgowego Sądu Lekarskiego w W. z 14 października 2021 r., wydanym w sprawie o sygn. akt [...], Sąd dyscyplinarny na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. i art. 72 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich w zw. z art. 112 pkt 1 ustawy o izbach lekarskich postępowanie w sprawie umorzył, zaś kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Skarb Państwa.

Postanowienie to zostało zaskarżone zażaleniem złożonym przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, który zaskarżył je w całości, na niekorzyść obwinionego P. S. W zażaleniu podniósł następujące zarzuty:

- obrazę przepisów postępowania, przywołanych przez Okręgowy Sąd Lekarski jako podstawa umorzenia postępowania (brak podstaw do umorzenia postępowania w sprawie wobec braku aktualizacji negatywnej przesłanki procesowej z art. 63 ustawy o izbach lekarskich);
- dowolność w odpowiednim zastosowaniu i interpretacji podstawy umorzenia z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.;
- naruszenie art. 72 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich, wskutek błędnego uznania, iż zarzut nie został obwinionemu przedstawiony w sprawie, przy pominięciu możliwości przedstawienia go na piśmie.

W zażaleniu Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w W. zawnioskowano o uchylenie zaskarżonego postanowienia Okręgowego Sądu Lekarskiego i przekazanie sprawy Sądowi Lekarskiemu I instancji celem jej ponownego rozpoznania.

Orzeczeniem z 3 marca 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt NSL Rep. 201/OWU/21, Naczelny Sąd Lekarski uchylił postanowienie Okręgowego Sądu Lekarskiego z 14 października 2021 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez ten Sąd, celem umożliwienia Sądowi Lekarskiemu I instancji skorzystania z instytucji zwrotu sprawy Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej, w trybie odpowiednio stosowanego art. 344a k.p.k., który to przepis postępowania pozwala na uzupełnienie także tych braków

postępowania wyjaśniającego, które dotyczą samej instytucji przedstawienia lekarzowi zarzutów w sprawie.

Pismem z 15 czerwca 2022 r., obwiniony reprezentowany przez r. pr. R. T., wywiódł skargę od orzeczenia Sądu odwoławczego z 3 marca 2022 r., uchylającego wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania, zaskarżając orzeczenie w całości na korzyść obwinionego.

Skarżący rozstrzygnięciu Naczelnego Sądu Lekarskiego w Warszawie z 3 marca 2022 r. zarzucił:

1) naruszenie art. 92 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich (u.i.l.) w związku z art. 72 ust. 1 u.i.l. i art. 112 pkt 1 u.i.l. w związku z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., polegające na uchyleniu postanowienia Okręgowego Sądu Lekarskiego w Warszawie z 14 października 2021 r., wydanego w sprawie o sygn. akt [...], podczas gdy w sprawie zachodziły podstawy do oddalenia środka zaskarżenia złożonego przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia, ponieważ w sprawie brak było skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.;

2) naruszenie art. 113 k.p.k. w zw. z art. 418 § 1 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l., polegające na zaniechaniu podpisania orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego z 3 marca 2022 r. (sygn. akt NSL Rep. 193/OWU/21) wraz z uzasadnieniem przez wszystkie osoby biorące udział w jego wydaniu, ponieważ co najmniej trzecia z osób biorąca udział w wydaniu i ogłoszeniu orzeczenia złożyła na nim wyłącznie nieczytelny znak graficzny, który uniemożliwia jej identyfikację, niespełniający wymogów przewidzianych dla podpisu, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia Okręgowego Sądu Lekarskiego w całości i przekazanie sprawy Nacelnemu Sądowi Lekarskiemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty skargi na orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego nie są zasadne i dlatego nie został uwzględniony wniosek o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Podstawy skargi na wyrok sądu odwoławczego (art. 539a k.p.k.) nie są tak szerokie jak podstawy kasacji (art. 523 k.p.k.). Inne są też cele tych środków zaskarżenia. Skarga na wyrok sądu odwoławczego, podobnie jak zażalenie na orzeczenie sądu odwoławczego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu cywilnym (art. 394¹ § 1¹ k.p.c.), ma służyć eliminowaniu bezzasadnych uchyleń wyroków sądów pierwszej instancji.

Podkreśla się to, aby wskazać, że Naczelny Sąd Lekarski uchylił postanowienie Okręgowego Sądu Lekarskiego w Warszawie z 14 października 2021 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. Naczelny Sąd Lekarski nie zgodził się z podstawą umorzenia postępowania w sprawie przyjętą przez Okręgowy Sąd Lekarski, wskazując, iż Sąd ten błędnie uznał, że samo nieprzedstawienie obwinionemu lekarzowi zarzutów stanowi negatywną przesłankę procesową, skutkującą koniecznością umorzenia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Rzecz w tym, że skarga nie zarzuca naruszenia przez Naczelny Sąd Lekarski art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. przez przyjęcie niewłaściwej podstawy orzeczenia kasatoryjnego. Stosowanie tego przepisu uchyla się zatem spod kontroli w trybie obecnej skargi.

Skarżący podstawy skargi łączy z innymi zarzutami naruszenia przepisów procedury karnej, pierwszy to art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., a drugi to art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.

Zarzut naruszenia pierwszego przepisu, czyli art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. nie jest zasadny (w zw. z art. 439 pkt 9 i art. 539a § 3 k.p.k.), gdyż jak wskazano przepis ten nie był podstawą orzeczenia kasatoryjnego Naczelnego Sądu Lekarskiego. Ponadto negatywna przesłanka procesowa braku skargi uprawnionego oskarżyciela nie spełniałaby się w tej sprawie, jako że uprawnionym do przedstawienia zarzutów w sprawie był Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej na mocy art. 72 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, a w tej sprawie

postanowienie z 20 października 2020 r. o przedstawieniu zarzutów lekarzowi P.S. podjął Zastępcę Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w W. Czym innym jest kwestia czy zarzuty zostały przedstawione obwinionemu, bo ustalenia i oceny w tym zakresie nie składają się na przesłankę z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. Wszczęcie postępowania sądowego następuje na żądanie uprawnionego oskarżyciela lub innego uprawnionego podmiotu (art. 14 § 1 k.p.k.). Nieuprawnione jest _____ zatem _____ zapatrywanie, że postępowanie w sprawie powinno być umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Zarzut naruszenia drugiego przepisu, czyli art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k., nie jest zasadny, gdyż nie ma podstaw do kwestionowania podpisów składu Sądu, czyli Przewodniczącego i Członków składu Sądu, złożonych pod orzeczeniem Naczelnego Sądu Lekarskiego z 3 marca 2022 r. w tej sprawie.

Składany podpis musi być własnoręczny, ale nie musi być czytelny. Nie jest zatem niezbędne, aby złożony podpis pozwalał na dokonanie identyfikacji określonego sędziego (wyrok SN z 6.11.2012 r., V KK 220/12, KZS 2012/3, poz. 19). Ważne jest zatem, aby liczba znaków graficznych tworzyła tyle podpisów, ilu było członków składu orzekającego. Nie jest wykluczona możliwość przeprowadzenia dowodu swobodnego na okoliczność, czy dany podpis pochodzi od osoby uprawnionej, przez przyjęcie od niej stosownego oświadczenia (zob. Dariusz Świecki, Komentarz do KPK - art. 113).

Podpis sędziego pod wyrokiem nie musi być w pełni czytelny i wyrażać co najmniej nazwiska w pełnym brzmieniu, powinien jednak umożliwiać identyfikację autora, a także stwarzać możliwość porównania oraz ustalenia czy podpis ten został złożony w formie zwykle przezeń używanej. Powinien więc wskazywać cechy indywidualne i powtarzalne. Znak pisarski może być uznany za podpis wtedy, gdy umożliwia identyfikację osoby, od której pochodzi, przynajmniej według takich kryteriów jak cechy indywidualne i powtarzalne, odzwierciedlające cechy charakterystyczne dla osoby, która go składa, i tym samym – wskazuje na tę osobę (z imienia i nazwiska). Nie można zaakceptować stanowiska, że skoro podpis pod wyrokiem jest nieczytelny i w związku z tym nie da się jednoznacznie stwierdzić, przez którego z członków składu sądu został

złożony, to wyrok ten był tylko „paraflowany”, a nie podpisany. Polska procedura karna nie przewiduje formy „paraflowania” orzeczenia, a zarazem nie określa, że podpis sędziego pod wyrokiem musi być czytelny albo pozwalający stwierdzić, że został złożony przez określonego sędziego. Oznacza to, że wyodrębnione znaki pod orzeczeniem są podpisami w rozumieniu art. 113, a zatem nie wywołują skutku określonego w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. (zob. Katarzyna Dudka, Komentarz do KPK - art. 113).

Sytuacja, w której skarżący z pięciu podpisów identyfikuje cztery podpisy, uprawnia stwierdzenie, że podpis piątego członka składu Naczelnego Sądu Lekarskiego pod orzeczeniem z 3 marca 2022 r. nie powinien być kwestionowany.

Z tych motywów orzeczono jak w postanowieniu.

(M.D.)

at